

Ouderbrochure 'Het regent blaadjes'

Herfst is voor kinderen een spannend seizoen. Er valt immers een hoop te beleven. De natuur verandert zichtbaar. De bomen en struiken worden kaal, er ligt veel blad op de stoepen en de straten, het wordt kouder en de zomerkleren verdwijnen weer in de kast.

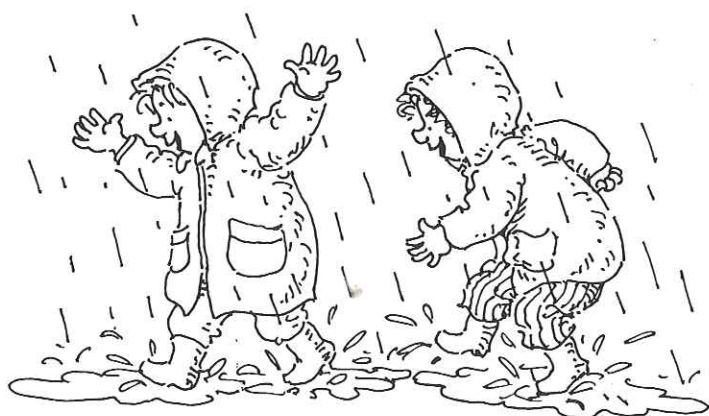
Hoe beleeft uw kind deze veranderingen? Wat denkt u? Kleuters zijn echte onderzoekers en willen van alles weten. Is dat bij uw kind ook zo? Er gebeurt in de herfst zoveel dat zij niet begrijpen. Heeft u het ook druk met vragen beantwoorden zoals: Waarom vallen de blaadjes eigenlijk van de bomen? Waarom is het eerder donker? Waar zijn alle vlinders en lieveheersbeestjes in de herfst gebleven? Hoe komen die paddenstoelen hier?

Het is vroeger donker. Misschien moet u het licht al aandoen als u samen aan tafel gaat. De sfeer is ernaar om weer meer binnen samen spelletjes te doen, om voor te lezen en om te tekenen en te knutselen met papier, lijm en mooie blaadjes.

Het Piramide-project waar we nu mee aan de slag gaan, gaat over de herfst. We beginnen heel dicht bij de natuur. We maken met de kinderen een herfstspeurtocht waarin ze de herfstsfeer zullen proeven, ze doen hun eigen ontdekkingen waar we dan samen over praten en ze krijgen opdrachten. Van dat alles maken we foto's om er later nog eens over te praten met elkaar en om aan u te vertellen.

We houden de veranderingen van de bomen bij en het weer op een weerkalender, we onderzoeken met een vergrootglas bladeren en allerlei herfstproducten, we leren over dieren die een winterslaap houden of een wintervoorraad aanleggen en over vogels die op vogeltrek gaan. Uw kind leert nieuwe woorden en begrippen, versjes en liedjes.

Doet u thuis mee?

Waarom merkt uw kind in uw directe omgeving het beste dat het herfst is geworden? Ziet uw kind dat u het balkon moet opruimen en dat de planten en bloemen zijn uitgebloeid en verdord? Heeft uw kind in de gaten dat er in de tuin en op straat een hoop bladeren liggen? Uw kind weet al dat de zomer nu is afgelopen, dat de natuur verandert en dat het straks winter wordt. Het duurt nog heel lang voordat het weer lente en zomer wordt.

Over al die veranderingen dichtbij huis of onderweg kunt u een gesprekje voeren. Het is leuk om te ontdekken wat uw kind erover te zeggen heeft. Uw kind wil u ook vast graag helpen (misschien van de regen in de drup). Bladeren harken en wegbrengen in een emmer kan heel leuk zijn als je het samen met papa en mama doet, of meehelpen met het vasthouden van de bladblazer en uitzoeken waar nog een heleboel bladeren liggen. Misschien leveren de herfstkarweitjes bij opa en oma ook wel een heleboel plezier.

Maak samen met het gezin een wandeling door een natuurgebied dat u mooi vindt. Of wandel door het park, het plantsoen, of in het buitengebied. Overal zijn mogelijkheden om de herfst sfeer mee te maken en ervan te genieten. Laat uw kind lekker spelen met alles wat het onderweg tegenkomt en wil onderzoeken. Laat het door de bladeren lopen, en laat het luisteren naar het geritsel van de bladeren. Kijk samen naar kleine insecten, zoek mooie bladeren, eikels, kastanjes of beukenootjes. Maak onderweg foto's voor in het gezinsportfolio.

Ga eens op zoek naar spinnetjes in huis of buiten. Vertel uw kind dat vooral in de herfst de spinnen graag binnen in allerlei hoekjes kruipen. Ziet uw kind ergens een spin? Wat voor een spin is het? Een dunne spin met dunne poten of een dikke spin? Is hij groot of klein? Ga buiten ook eens op zoek naar een mooi spinnenweb. Op een vochtige herfstochtend zijn er vaak mooie exemplaren te vinden tussen de struiken of in een heg. Dat ziet er prachtig uit! Knap van een spin dat hij zo'n mooi web kan maken!

Lekkere typische herfst dingen eten hoort ook echt bij de herfst. Bijvoorbeeld appeltaarten met notjes of pompoentaart en misschien poft u wel eens kastanjes. Maak in plaats van een gewone maaltijd eens een schaal klaar met walnoten, druiven, stukjes appel en peer, krenten en rozijnen, sandwiches met bosbessen- of rozenbotteljam. En weet u hoe u pompoenfrietjes maakt? Net als gewone frietjes, maar dan één keer frituren.

Wat kinderen graag doen

Vindt uw kind het ook zo leuk om foto's te maken? Bekijk eens of uw kind uw filmcamera kan bedienen, misschien met uw hulp erbij. Wanneer uw kind goed om zich heen kijkt, opmerkzaam is voor al het moois om hem heen, is het heel bijzonder als het zelf die beelden vast kan leggen. Denk bijvoorbeeld aan de herfstkleuren en de veranderingen van de bomen in de straat, in het park of het bos. Kies samen de mooiste foto's uit, maak een eigen presentatie op de computer en stuur die naar school, vrienden en familie. De mooiste foto wordt natuurlijk geprint en komt in een lijstje aan de muur!

Hoeveel interesse heeft uw kind in onderzoeken hoeveel regen er valt of hoe hard het waait? Zet een bakje buiten en houd de neerslag bij. Hang een thermometer op kindhoogte en bekijk iedere dag de stand. Schrijf 's avonds op een kalender hoe het weer die dag was en bekijk het weerbericht op tv. Op een regenachtige dag is het ook spannend om de buienradar te raadplegen.

Kleuters houden van versjes en liedjes. Zeg samen versjes op en zing liedjes. Het is een uitstekende manier om taal te leren.

Een gedicht: **Blaadjes vegen**

Elly van der Linden

overal liggen blaadjes
oei oei wat een troep
we vangen alle blaadjes
we vegen onze stoep

we vegen alle blaadjes
netjes aan de kant
we gooien alle blaadjes
hoppetee in de mand

Een liedje: **De winter kan beginnen**

Muziek: Jean van Vugt | Tekst: Marianne Busser en Ron Schröder

De tak die schudt haar blaadjes af, het e-gel-tje gaat sla-pen. De
eek-hoorn rent maar in het rond om noot-jes op te ra-pen.

De ganzen vliegen samen weg, de vlinders zijn verdwenen.
Een grijze dikke pissebed kruipt weg onder de stenen.

De mieren lopen naar hun hoop en blijven lekker binnen.
De eerste sneeuwvlok dwarrelt neer, de winter kan beginnen.

Voorlezen

Op school wordt tijdens het project een speciaal boek over de herfst voorgelezen. Dat gebeurt niet één keer maar meerdere keren, steeds op een andere manier. Zo leert uw kind het verhaal goed kennen. Maar het is fijn voor uw kind, én goed voor de taalontwikkeling, als het thuis ook nog eens door u wordt voorgelezen, uit hetzelfde boek.

De prentenboeken over de herfst waar uw kind in de groep uit wordt voorgelezen zijn (allebei of één van de twee):

Jonathan Emmett | **Ik wil iets heel moois geven** | Uitgeverij Van Goor

Het is herfst. Mol blijft liever onder de grond omdat het de hele week al regent. Maar Mol mist zijn vriendjes, vooral Konijn. Hij bedenkt dat hij ook onder de grond naar haar toe kan door een gang te graven. Tijdens zijn tocht komt hij een paar keer boven de grond kijken. Zo ontmoet hij Eekhoorn en Egel. Die gaan met hem mee. Dat is spannend, ze zijn nog nooit in een mollengang geweest. Ze vinden Konijn ziek in haar holletje. Maar Konijn wordt gauw al wat beter als ze haar vriendjes ziet. Eekhoorn en Egel verwennen haar met lekkere eikels en met droge blaadjes voor een warm bedje. Mol is beteuterd. Hij heeft geen cadeautje meegebracht. Maar Konijn troost hem. Mol heeft haar juist iets heel moois gegeven: hij heeft vriendjes meegebracht!

Max Velthuis | **De beer en het varkentje** | Uitgeverij Leopold

Het is zomer en het varkentje is druk in de weer met het verzamelen van voedsel voor de winter. Beer niet: die geniet van het lekkere weer en maakt zich nergens druk om. Tot het winter wordt en beer niets meer te eten kan vinden. Gelukkig helpt het varkentje hem. Als de beer karweitjes voor haar wil doen, krijgt hij eten van haar wintervoorraad. Samen hebben ze gezellige maaltijden en de beer verwent het varkentje zelfs. De zomer erna hebben ze allebei wat geleerd: de beer weet dat hij niet alles uit kan stellen. Het varkentje weet dat je ook van het leven mag genieten zonder je voortdurend zorgen te maken over de volgende dag of de winter.

Nog meer prentenboeken over het thema 'herfst' om thuis voor te lezen en te bekijken:

- Anne Möller | **Met de herfstwind mee** | Uitgeverij De Vier Windstreken | Een prentenboek
- Paula Gerritsen | **Noten** | Uitgeverij Lemniscaat | Een prentenboek
- Ole Könnecke | **Anton en de blaadjes** | Uitgeverij Davidsfonds / Infodok | Een prentenboek
- Rotraut Susanne Berner | **Het is herfst** | Uitgeverij Lannoo | Een kijk- en zoekboek
- Valérie Tracqui | **Egels Stekelbolletjes** | Uitgeverij Biblion | Een informatief boek
- Hans Post | **Kriebelpoten** | Uitgeverij Lemniscaat | Een informatief boek

-
-